Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2024/1507

30.5.2024

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) 2024/1507 VAN DE COMMISSIE

van 22 februari 2024

tot aanvulling van Verordening (EU) 2023/1114 van het Europese Parlement en de Raad door het vaststellen van de door de Europese Autoriteit voor effecten en markten, de Europese Bankautoriteit en bevoegde autoriteiten ten aanzien van hun interventiebevoegdheden in aanmerking te nemen criteria en factoren

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2023/1114 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2023 betreffende cryptoactivamarkten en tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1093/2010 en (EU) nr. 1095/2010 en Richtlijnen 2013/36/EU en (EU) 2019/1937 ([1]), en met name artikel 103, lid 8, artikel 104, lid 8, en artikel 105, lid 7,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Om een consistente benadering te garanderen en het toch mogelijk te maken passende maatregelen te nemen wanneer zich onvoorziene gebeurtenissen of ontwikkelingen voordoen, moet een lijst van criteria en factoren worden vastgesteld die bevoegde autoriteiten, de Europese Autoriteit voor effecten en markten ("ESMA"), de Europese Bankautoriteit ("EBA") in aanmerking moeten nemen wanneer zij nagaan of er sprake is van significante reden tot bezorgdheid over de beleggersbescherming of een bedreiging voor het ordelijke functioneren en de integriteit van cryptoactivamarkten of voor de stabiliteit van het geheel of een deel van het financiële stelsel in de Unie of in ten minste één lidstaat. De bevoegde autoriteiten, de ESMA en de EBA moeten de criteria en factoren identificeren die voor een specifieke zaak relevant zijn en vervolgens een beoordeling maken van de criteria en factoren die als het meest relevant voor die zaak zijn aangemerkt. Een en ander hoeft er niet aan in de weg staan dat bevoegde autoriteiten, de ESMA en de EBA gebruikmaken van een tijdelijke productinterventiebevoegdheid wanneer slechts één van de factoren of criteria tot dit soort reden tot bezorgdheid of bedreiging leiden.

(2) De bepalingen in deze verordening hangen onderling nauw samen, aangezien zij betrekking hebben op de productinterventiebevoegdheden van de nationale bevoegde autoriteiten, de ESMA en de EBA. Ten behoeve van de coherentie tussen die bepalingen, die tegelijkertijd in werking moeten treden, en om stakeholders, en meer in het bijzonder de ESMA, EBA en de bevoegde autoriteiten bij de uitoefening van de interventiebevoegdheden, een volledig beeld van deze criteria te bieden, is het noodzakelijk deze in één enkele gedelegeerde verordening op te nemen,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Criteria en factoren voor de uitoefening van de tijdelijke productinterventiebevoegdheden van de ESMA

De ESMA houdt met de volgende factoren en criteria rekening wanneer zij nagaat of er sprake is van een significante reden tot bezorgdheid over de beleggersbescherming of een bedreiging voor het ordelijke functioneren en de integriteit van cryptoactivamarkten of voor de stabiliteit van het geheel of een deel van het financiële stelsel in de Unie:

(a) de mate van complexiteit van het cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken of van het soort activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva niet zijnde activagerelateerde tokens of e-moneytokens ten aanzien van het soort cliënten, zoals beoordeeld overeenkomstig punt c), die bij de activiteit of praktijk betrokken zijn, of aan wie het cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken wordt aangeboden of verkocht, waarbij meer bepaald rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

([1]) PB L 150 van 9.6.2023, blz. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj.

(i) de mate van transparantie van de kosten en lasten verbonden aan het cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken, de activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva niet zijnde activagerelateerde tokens of e-moneytokens en, meer in het bijzonder, het gebrek aan transparantie dat uit meerdere lagen kosten en lasten voortvloeit;

(ii) de aard en de omvang van de risico's;

(iii) de vraag of het cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken of daarmee samenhangende dienst met andere producten of diensten gebundeld is;

(iv) de complexiteit van de voorwaarden;

(b) de omvang van potentieel nadelige effecten, waarbij rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) het aantal betrokken cliënten, houders van tokens of marktdeelnemers;

(ii) het relatieve aandeel van het product in beleggersportefeuilles;

(iii) de waarschijnlijkheid, de omvang en de aard van eventuele nadelen, waaronder het bedrag van de potentiële verliezen;

(iv) de verwachte duur van de nadelige gevolgen;

(v) het volume van de uitgifte;

(vi) het aantal betrokken intermediairs;

(vii) de groei van de markt of de verkoop;

(viii) het gemiddelde bedrag dat iedere belegger in het cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken heeft belegd;

(c) het soort cliënten die bij een activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva niet zijnde activagerelateerde tokens of e-moneytokens betrokken zijn of aan wie een cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken wordt aangeboden of verkocht, rekening houdende met de volgende elementen:

(i) de vraag of de cliënt een individuele houder of een gekwalificeerde belegger is;

(ii) de vaardigheden en capaciteiten van cliënten, waaronder het opleidingsniveau en de ervaring met gelijksoortige cryptoactiva niet zijnde activagerelateerde tokens of e-moneytokens of verkooppraktijken;

(iii) de economische situatie van cliënten, waaronder hun inkomen en vermogen;

(iv) de kerndoelstellingen van de cliënten op financieel gebied, waaronder pensioensparen en de financiering van woningbezit;

(d) de mate van transparantie van het cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken of het soort activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva niet zijnde activagerelateerde tokens of e-moneytokens, rekening houdende met de volgende elementen:

(i) verborgen kosten en lasten;

(ii) het gebruik van technieken om de aandacht van cliënten te trekken, die echter niet noodzakelijkerwijs de geschiktheid of algehele kwaliteit van het product of de dienst weerspiegelen;

(iii) de aard van de risico's en de transparantie van risico's;

(iv) het gebruik van productnamen, terminologie of andere informatie die een hoger niveau van veiligheid of rendement impliceren dan het niveau dat in werkelijkheid mogelijk of waarschijnlijk is, of die productkenmerken impliceren die niet bestaan;

(v) het gebruik bij communicatie van informatie die incorrect, onduidelijk of misleidend is;

(e) de specifieke kenmerken of componenten van het cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken of van de activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva niet zijnde activagerelateerde tokens of e-moneytokens;

(f) het bestaan en de mate van discrepantie tussen het verwachte rendement of de verwachte winst voor beleggers en het risico op verlies met betrekking tot het cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken of de activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva niet zijnde activagerelateerde tokens of e-moneytokens, waarbij meer bepaald rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de structureringskosten van dergelijke cryptoactiva niet zijnde activagerelateerde tokens of e-moneytokens, dergelijke activiteit of praktijken, en andere kosten;

(ii) de discrepantie ten opzichte van het door de uitgever behouden emittentenrisico, of

(iii) het risico-rendementsprofiel of het risico-batenprofiel;

(g) het gemak en de kosten waarmee beleggers het betrokken cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken kunnen verkopen of op een ander cryptoactivum of product kunnen overstappen, waarbij meer bepaald rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de bied- of laatspread;

(ii) de frequentie van handelsmogelijkheden;

(iii) het volume van de uitgifte en de omvang van de secundaire markt;

(iv) de aan- of afwezigheid van liquiditeitsverstrekkers of secundaire marktmakers;

(v) de kenmerken van het handelssysteem;

(vi) andere belemmeringen voor uitstap;

(h) de prijsstelling en de daarbij behorende kosten van het cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken of van de activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva niet zijnde activagerelateerde tokens of e-moneytokens, waarbij meer bepaald rekening wordt gehouden met een van deze beide elementen:

(i) het gebruik van verborgen of secundaire lasten;

(ii) lasten die het niveau van dienstverlening niet weerspiegelen;

(i) de verkooppraktijken met betrekking tot het cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken, waarbij met name rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de gebruikte communicatie- en distributiekanalen;

(ii) het informatie-, marketing- of ander promotiemateriaal in verband met de belegging;

(iii) de veronderstelde beleggingsdoelen;

(iv) de vraag of het besluit te kopen in tweede of derde rang na een vroegere aankoop volgt;

(j) de financiële en zakelijke situatie van de uitgever van of de dienstenaanbieder voor een cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken, waarbij met name rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de financiële situatie van de uitgever van of de dienstenaanbieder voor een cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken;

(ii) de transparantie van de zakelijke situatie van de uitgever van of de dienstenaanbieder voor een cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken;

(k) de vraag of de door de uitgever, aanbieder of dienstenaanbieder over een cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken verschafte informatie die marktdeelnemers voor wie dit product bestemd is, in staat moet stellen hun oordeel te vormen, ontoereikend of onvoldoende betrouwbaar is, rekening houdende met de aard en het soort cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken;

(l) de vraag of het cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken of de activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva niet zijnde activagerelateerde tokens of e-moneytokens een hoog risico inhoudt voor het rendement van transacties die door deelnemers of beleggers op de betrokken markt worden aangegaan;

(m) de vraag of de activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva niet zijnde activagerelateerde tokens of e-moneytokens de integriteit van het prijsvormingsproces op de betrokken markt significant in het gedrang zou brengen, zodat de prijs of de waarde van het betrokken cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken niet langer door de legitieme marktkrachten van vraag en aanbod wordt bepaald, of zodat de marktdeelnemers hun beleggingsbeslissingen niet langer kunnen baseren op de op die markt gevormde prijzen of op de handelsvolumes;

(n) de vraag of de kenmerken van een cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken dit bijzonder vatbaar maken om voor financiële misdrijven te worden gebruikt en, meer in het bijzonder, of die kenmerken mogelijk het gebruik van het cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken zouden kunnen aanmoedigen voor het volgende:

(i) fraude of bedrog;

(ii) wangedrag op een financiële markt of misbruik van informatie met betrekking tot een financiële markt;

(iii) de heling van de opbrengsten van misdrijven;

(iv) de financiering van terrorisme, of

(v) het vergemakkelijken van het witwassen van geld;

(o) de vraag of de activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva niet zijnde activagerelateerde tokens of e-moneytokens een bijzonder hoog risico inhoudt voor de weerbaarheid of het soepele functioneren van de markten en de infrastructuur ervan;

(p) de vraag of het cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken of de activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva niet zijnde activagerelateerde tokens of e-moneytokens een hoog risico op verstoring inhoudt voor financiële instellingen die van belang worden geacht voor het financiële stelsel van de Unie;

(q) de relevantie van de distributie van het cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken als financieringsbron voor de uitgever;

(r) de vraag of een cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken of een activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva niet zijnde activagerelateerde tokens of e-moneytokens risico's inhoudt voor de markt of de onderliggende infrastructuur ervan, met inbegrip van DLT-netwerken die voor de uitgifte, opslag en overdracht ervan worden gebruikt;

(s) de vraag of een cryptoactivum niet zijnde een activagerelateerd token of een e-moneytoken of een activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva niet zijnde activagerelateerde tokens of e-moneytokens een bedreiging kan vormen voor het vertrouwen van beleggers in het financiële stelsel.

Artikel 2

Criteria en factoren voor de uitoefening van de tijdelijke productinterventiebevoegdheden van de EBA

De EBA houdt met de volgende factoren en criteria rekening wanneer zij nagaat of er sprake is van een significante reden tot bezorgdheid over de beleggersbescherming of een bedreiging voor het ordelijke functioneren en de integriteit van cryptoactivamarkten of voor de stabiliteit van het geheel of een deel van het financiële stelsel in de Unie:

(a) de mate van complexiteit van het activagerelateerde token of een e-moneytoken of van het soort activiteit of praktijk met betrekking tot activagerelateerde tokens of e-moneytokens ten aanzien van het soort cliënten, zoals beoordeeld overeenkomstig punt c), die bij de activiteit of praktijk betrokken zijn, waarbij meer bepaald rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de mate van transparantie van de kosten en lasten verbonden aan het activagerelateerde token of e-moneytoken, de activiteit of praktijk met betrekking tot activagerelateerde tokens of e-moneytokens en, meer in het bijzonder, het gebrek aan transparantie dat uit meerdere lagen kosten en lasten voortvloeit;

(ii) de aard en de omvang van de risico's;

(iii) de omvang en de samenstelling van de in artikel 36 van Verordening (EU) 2023/1114 bedoelde activareserve;

(iv) de vraag of het activagerelateerde token of e-moneytoken **of de daarmee samenhangende dienst** met andere producten of diensten gebundeld is;

(v) de complexiteit van de voorwaarden;

(b) de omvang van potentieel nadelige effecten, waarbij rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de referentiewaarde van het activagerelateerde token of e-moneytoken;

(ii) het aantal betrokken cliënten, houders van tokens of marktdeelnemers;

(iii) het relatieve aandeel van het activagerelateerde token of e-moneytoken in beleggersportefeuilles;

(iv) de waarschijnlijkheid, de omvang en de aard van eventuele nadelen, waaronder het bedrag van de potentiële verliezen;

(v) de verwachte duur van de nadelige gevolgen;

(vi) het volume van de uitgifte;

(vii) het aantal betrokken intermediairs;

(viii) de groei van de markt of de verkoop;

(ix) het gemiddelde bedrag dat iedere cliënt in het activagerelateerde token of e-moneytoken heeft belegd;

(c) het soort cliënten die bij een activiteit of praktijk met betrekking tot activagerelateerde tokens of e-moneytokens betrokken zijn of aan wie een activagerelateerd token of een e-moneytoken wordt aangeboden of verkocht, waarbij meer bepaald rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de vraag of de cliënt een individuele houder of een gekwalificeerde belegger is;

(ii) de vaardigheden en capaciteiten van cliënten, waaronder het opleidingsniveau en de ervaring met gelijksoortige producten of verkooppraktijken;

(iii) de economische situatie van cliënten, waaronder hun inkomen en vermogen;

(iv) de kerndoelstellingen van de cliënten op financieel gebied, waaronder pensioensparen en de financiering van woningbezit;

(d) de mate van complexiteit van het activagerelateerde token of e-moneytoken of van het soort activiteit of praktijk met betrekking tot activagerelateerde tokens of e-moneytokens, waarbij meer bepaald rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) verborgen kosten en lasten;

(ii) het gebruik van technieken om de aandacht van cliënten te trekken, die echter niet noodzakelijkerwijs de geschiktheid of algehele kwaliteit van het product of de dienst weerspiegelen;

(iii) de aard van de risico's en de transparantie van risico's;

(iv) het gebruik van productnamen, terminologie of andere informatie die misleidend is doordat deze een hoger niveau van veiligheid of rendement impliceren dan het niveau dat in werkelijkheid mogelijk of waarschijnlijk is, of die productkenmerken impliceren die niet bestaan;

(v) het gebruik bij communicatie van informatie die incorrect, onduidelijk of misleidend is;

(e) de specifieke kenmerken of componenten van het activagerelateerde token of e-moneytoken of van de activiteit of praktijk met betrekking tot activagerelateerde tokens of e-moneytokens;

(f) het bestaan en de mate van discrepantie tussen het verwachte rendement of de verwachte winst voor beleggers en het risico op verlies met betrekking tot het activagerelateerde token of e-moneytoken of de activiteit of praktijk met betrekking tot activagerelateerde tokens of e-moneytokens, waarbij meer bepaald rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de structureringskosten van dergelijke activagerelateerde tokens of e-moneytokens, dergelijke activiteit of praktijken, en andere kosten;

(ii) de discrepantie ten opzichte van het door de uitgever behouden emittentenrisico;

(iii) het risico-rendementsprofiel of het risico-batenprofiel;

(g) de kosten en het gemak waarmee beleggers het betrokken activagerelateerde token of e-moneytoken kunnen verkopen of op een ander activagerelateerd token of e-moneytoken kunnen overstappen, waarbij meer bepaald rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de mate van liquiditeit van de markt voor het activagerelateerde token of e-moneytoken;

(ii) de frequentie van handelsmogelijkheden;

(iii) het volume van de uitgifte en de omvang van de secundaire markt;

(iv) de aan- of afwezigheid van liquiditeitsverstrekkers of secundaire marktmakers;

(v) de kenmerken van het handelssysteem;

(vi) andere belemmeringen voor uitstap;

(h) de prijsstelling en de daarbij behorende kosten van het activagerelateerde token of e-moneytoken of de activiteit of praktijk met betrekking tot activagerelateerde tokens of e-moneytokens, waarbij meer bepaald rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) het gebruik van verborgen of secundaire lasten;

(ii) lasten die het niveau van dienstverlening niet weerspiegelen;

(i) de verkooppraktijken met betrekking tot het activagerelateerde token of e-moneytoken, waarbij met name rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de gebruikte communicatie- en distributiekanalen;

(ii) het informatie-, marketing- of ander promotiemateriaal in verband met de belegging;

(iii) de veronderstelde beleggingsdoelen;

(iv) de vraag of het besluit te kopen in tweede of derde rang na een vroegere aankoop volgt;

(j) de financiële en zakelijke situatie van de uitgever van of de dienstenaanbieder voor een activagerelateerd token of e-moneytoken, waarbij met name rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de financiële situatie van de uitgever van of de dienstenaanbieder voor het activagerelateerde token of e-moneytoken;

(ii) de transparantie van de zakelijke situatie van de uitgever van of de dienstenaanbieder voor het activagerelateerde token of e-moneytoken;

(k) de vraag of de door de uitgever, aanbieder of dienstenaanbieder over een activagerelateerd token of e-moneytoken verschafte informatie die marktdeelnemers voor wie dit product bestemd is, in staat moet stellen hun oordeel te vormen, ontoereikend of onvoldoende betrouwbaar is, rekening houdende met de aard en het soort activagerelateerd token of e-moneytoken;

(l) de vraag of het activagerelateerde token of e-moneytoken of de activiteit of praktijk met betrekking tot activagerelateerde tokens of e-moneytokens een hoog risico inhoudt voor het rendement van transacties die door deelnemers of beleggers op de betrokken markt worden aangegaan;

(m) de vraag of het activagerelateerde token of e-moneytoken of de activiteit of praktijk met betrekking tot activagerelateerde tokens of e-moneytokens de economie van de Unie kwetsbaar zou maken voor risico's;

(n) de vraag of de kenmerken van een activagerelateerd token of e-moneytoken dit bijzonder vatbaar maken om voor financiële misdrijven te worden gebruikt en, meer in het bijzonder, of die kenmerken mogelijk het gebruik van activagerelateerde tokens of e-moneytokens zouden kunnen aanmoedigen voor het volgende:

(i) fraude of bedrog;

(ii) wangedrag op een financiële markt of misbruik van informatie met betrekking tot een financiële markt;

(iii) de heling van de opbrengsten van misdrijven;

(iv) de financiering van terrorisme;

(v) het vergemakkelijken van het witwassen van geld;

(o) de vraag of de activiteit of praktijk met betrekking activagerelateerde tokens of e-moneytokens een bijzonder hoog risico inhoudt voor de weerbaarheid of het soepele functioneren van de markten, het betalingsverkeer en de infrastructuur ervan;

(p) de vraag of het activagerelateerde token of e-moneytoken of de activiteit of praktijk met betrekking tot activagerelateerde tokens of e-moneytokens een hoog risico op verstoring inhoudt voor financiële instellingen die van belang worden geacht voor het financiële stelsel van de Unie;

(q) de relevantie van de distributie van het activagerelateerde token of e-moneytoken als financieringsbron voor de uitgever;

(r) de vraag of een activagerelateerd token of e-moneytoken of een activiteit of praktijk met betrekking tot activagerelateerde tokens of e-moneytokens risico's inhoudt voor de infrastructuur van markten of betaalsystemen;

(s) de vraag of een activagerelateerd token of een activiteit of praktijk met betrekking tot activagerelateerde tokens of e-moneytokens een bedreiging kan vormen voor het vertrouwen van beleggers in het financiële stelsel.

Artikel 3

Criteria en factoren voor de uitoefening van interventiebevoegdheden van bevoegde autoriteiten

Bevoegde autoriteiten houden met de volgende factoren en criteria rekening wanneer zij nagaan of er sprake is van een significante reden tot bezorgdheid over de beleggersbescherming of een bedreiging voor het ordelijke functioneren en de integriteit van cryptoactivamarkten of voor de stabiliteit van het geheel of een deel van het financiële stelsel in ten minste één lidstaat:

(a) de mate van complexiteit van het cryptoactivum of van het soort activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva ten aanzien van het soort cliënten, zoals beoordeeld overeenkomstig punt c), die bij de activiteit of praktijk betrokken zijn, of aan wie het cryptoactivum wordt aangeboden of verkocht, waarbij meer bepaald rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de mate van transparantie van de kosten en lasten verbonden aan het cryptoactivum, de activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva en, meer in het bijzonder, het gebrek aan transparantie dat uit meerdere lagen kosten en lasten voortvloeit;

(ii) de aard en de omvang van de risico's;

(iii) de omvang en robuustheid van de activareserve zoals nader bepaald door de op grond van artikel 36, lid 4, van Verordening (EU) 2023/1114 gepubliceerde technische reguleringsnormen;

(iv) de vraag of het cryptoactivum of daarmee samenhangende dienst met andere producten of diensten gebundeld is;

(v) de complexiteit van de voorwaarden;

(b) de omvang van potentieel nadelige effecten, waarbij met name rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de notionele waarde van het cryptoactivum;

(ii) het aantal betrokken cliënten, houders van tokens of marktdeelnemers;

(iii) het relatieve aandeel van het product in beleggersportefeuilles;

(iv) de waarschijnlijkheid, de omvang en de aard van eventuele nadelen, waaronder het bedrag van de potentiële verliezen;

(v) de verwachte duur van de nadelige gevolgen;

(vi) het volume van de uitgifte;

(vii) het aantal betrokken intermediairs;

(viii) de groei van de markt of de verkoop;

(ix) het gemiddelde bedrag dat iedere cliënt in het cryptoactivum heeft belegd;

(c) het soort cliënten die bij een activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva betrokken zijn of aan wie een cryptoactivum wordt aangeboden of verkocht, waarbij meer bepaald rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de vraag of de cliënt een individuele houder of een gekwalificeerde belegger is;

(ii) de vaardigheden en capaciteiten van cliënten, waaronder het opleidingsniveau en de ervaring met gelijksoortige cryptoactiva of verkooppraktijken;

(iii) de economische situatie van cliënten, waaronder hun inkomen en vermogen;

(iv) de kerndoelstellingen van de cliënten op financieel gebied, waaronder pensioensparen en de financiering van woningbezit;

(d) de mate van transparantie van het cryptoactivum of het soort activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva, waarbij meer bepaald rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) verborgen kosten en lasten;

(ii) het gebruik van technieken om de aandacht van cliënten te trekken, die echter niet noodzakelijkerwijs de geschiktheid of algehele kwaliteit van het product of de dienst weerspiegelen;

(iii) de aard van de risico's en de transparantie van risico's;

(iv) het gebruik van productnamen, terminologie of andere informatie die misleidend is doordat deze een hoger niveau van veiligheid of rendement impliceren dan het niveau dat in werkelijkheid mogelijk of waarschijnlijk is, of die productkenmerken impliceren die niet bestaan;

(v) het gebruik bij communicatie van informatie die incorrect, onduidelijk of misleidend is;

(e) de specifieke kenmerken of componenten van het cryptoactivum of de activiteit of praktijk met betrekking cryptoactiva;

(f) het bestaan en de mate van discrepantie tussen het verwachte rendement of de verwachte winst voor beleggers en het risico op verlies met betrekking tot het cryptoactivum of de activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva, waarbij meer bepaald rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de structureringskosten van dergelijke cryptoactiva of dergelijke activiteit of praktijk, en andere kosten;

(ii) de discrepantie ten opzichte van het door de uitgever behouden emittentenrisico;

(iii) het risico-rendementsprofiel of het risico-batenprofiel;

(g) de kosten en het gemak waarmee beleggers het betrokken cryptoactivum kunnen verkopen of op een ander cryptoactivum kunnen overstappen, waarbij meer bepaald rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de bied- of laatspread;

(ii) de mate van liquiditeit van de markt voor cryptoactiva;

(iii) de frequentie van handelsmogelijkheden;

(iv) het volume van de uitgifte en de omvang van de secundaire markt;

(v) de aan- of afwezigheid van liquiditeitsverstrekkers of secundaire marktmakers;

(vi) de kenmerken van het handelssysteem;

(vii) andere belemmeringen voor uitstap;

(h) de prijsstelling en de daarbij behorende kosten van het cryptoactivum of de activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva, waarbij meer bepaald rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) het gebruik van verborgen of secundaire lasten;

(ii) lasten die het niveau van dienstverlening niet weerspiegelen;

(i) de verkooppraktijken met betrekking tot het cryptoactivum, waarbij met name rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de gebruikte communicatie- en distributiekanalen;

(ii) het informatie-, marketing- of ander promotiemateriaal in verband met de belegging;

(iii) de veronderstelde beleggingsdoelen;

(iv) de vraag of het besluit te kopen in tweede of derde rang na een vroegere aankoop volgt;

(j) de financiële en zakelijke situatie van de uitgever of de dienstenaanbieder van een cryptoactivum, waarbij met name rekening wordt gehouden met de volgende elementen:

(i) de financiële situatie van de uitgever of de dienstenaanbieder van een cryptoactivum;

(ii) de transparantie van de zakelijke situatie van de uitgever of de dienstenaanbieder van een cryptoactivum;

(k) de vraag of de door de uitgever, aanbieder of dienstenaanbieder over een cryptoactivum verschafte informatie die marktdeelnemers voor wie dit product bestemd is, in staat moet stellen hun oordeel te vormen, ontoereikend of onvoldoende betrouwbaar is, rekening houdende met de aard en het soort cryptoactivum;

(l) de vraag of het cryptoactivum of de activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva een hoog risico inhoudt voor het rendement van transacties die door deelnemers of beleggers op de betrokken markt worden aangegaan;

(m) de vraag of de activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva de integriteit van het prijsvormingsproces op de betrokken markt significant in het gedrang zou brengen, zodat de prijs of de waarde van het betrokken cryptoactivum niet langer door de legitieme marktkrachten van vraag en aanbod wordt bepaald, of zodat de marktdeelnemers hun beleggingsbeslissingen niet langer kunnen baseren op de op die markt gevormde prijzen of op de handelsvolumes;

(n) de vraag of het cryptoactivum of de activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva de nationale economie kwetsbaar zou maken voor risico's;

(o) de vraag of de kenmerken van een cryptoactivum dit bijzonder vatbaar maken om voor financiële misdrijven te worden gebruikt, en meer bepaald of die kenmerken mogelijk het gebruik van het cryptoactivum zouden kunnen aanmoedigen voor het volgende:

(i) fraude of bedrog;

(ii) wangedrag op een financiële markt of misbruik van informatie met betrekking tot een financiële markt;

(iii) de heling van de opbrengsten van misdrijven;

(iv) de financiering van terrorisme;

(v) het vergemakkelijken van het witwassen van geld;

(p) de vraag of een cryptoactivum of de activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva een bijzonder hoog risico inhoudt voor de weerbaarheid of het soepele functioneren van de markten en de infrastructuur ervan;

(q) de vraag of het cryptoactivum of de activiteit of praktijk een hoog risico op verstoring inhoudt voor financiële instellingen die van belang worden geacht voor het financiële stelsel van de lidstaat van de betrokken bevoegde autoriteit;

(r) de relevantie van de distributie van het cryptoactivum als een financieringsbron voor de uitgever;

(s) de vraag of een cryptoactivum of een activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva risico's inhoudt voor de infrastructuur van markten of betaalsystemen, waaronder handels-, clearing- en afwikkelingssystemen;

(t) de vraag of een cryptoactivum of een activiteit of praktijk met betrekking tot cryptoactiva een bedreiging kan vormen voor het vertrouwen van beleggers in het financiële stelsel.

Artikel 4

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 22 februari 2024.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN